

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

عنوان:

بررسی چالش‌های اجرایی شدن طرح کتابداری بالینی در استان کرمان و
ارائه راهکار

توسط

شیمای فخرآبادی

استاد راهنما

دکتر فاطمه معتمدی

استاد مشاور

دکتر نرگس خانجانی

سال تحصیلی (تیرماه ۹۸)

چکیده

مقدمه و اهداف: دسترسی به موقع به اطلاعات پزشکی، مانع بروز اشتباهات و باعث ارتقاء خدمات درمانی می‌گردد و کتابداران بالینی به لحاظ دانش و مهارت‌های خاص خود در شناسایی، جستجو، انتخاب و ارزیابی منابع اطلاعاتی پزشکی، نقش مهمی در این زمینه ایفا می‌نمایند؛ به همین دلیل کتابدار بالینی از دیرباز در خیلی از کشورها به عنوان جزئی از مجموعه نظام سلامت بوده و کتابداری بالینی نیز به عنوان راهکاری برای پزشکی مبتنی بر شواهد شناخته شده است. با این وجود هنوز جایگاه آن در بیمارستان‌های ایران خالی به نظر می‌رسد. از این رو، هدف این پژوهش بررسی چالش‌های اجرایی شدن طرح کتابداری بالینی در استان کرمان و ارائه راهکار می‌باشد.

روش‌ها: این پژوهش به صورت کیفی و با استفاده از روش تحلیل محتوا انجام شد. ۹ نفر از اساتید کتابداری پزشکی، پزشکان، کتابداران پزشکی و مدیران بیمارستان‌ها با نمونه گیری هدفمند و تا اشباع اطلاعاتی انتخاب شدند. برای جمع آوری داده‌های پژوهش از مصاحبه عمیق نیمه ساختار یافته استفاده شد. مفاهیم با استفاده از نرم افزار One Note 2010 در سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی مورد تحلیل و بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که کتابدار بالینی در تیم درمان دارای جایگاهی شایسته نمی‌باشد و محدود به کتابخانه است. از نظر پاسخ دهندگان کتابدار بالینی باید حامی و پشتیبان و همچنین سازمان دهنده و مشاور اطلاعاتی باشد. به علاوه موانع حضور آنها در تیم درمان شامل نداشتن مهارت و سواد اطلاعاتی، ناشناخته بودن خدمات کتابدار بالینی، عوامل روحی و روانی، ضعف آموزشی کتابداران، عدم پذیرش و مقبولیت اجتماعی، عدم توجه مسئولین و هزینه بر بودن خدمات کتابدار بالینی می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری: جهت اجرای صحیح طرح کتابدار بالینی در ایران، علاوه بر برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی و آشناسازی پزشکان و دانشجویان با دستورالعمل‌های کتابداری بالینی، باید بودجه و امکانات کافی به منظور تامین زیرساخت برای اجرای طرح کتابداری بالینی در بیمارستان‌های کشور اختصاص یابد. با ارتقای مهارت علمی و عملی کتابداران، مدیریت و برنامه‌ریزی‌های آموزشی، فراهم ساختن امکانات و تجهیزات لازم جهت ارائه خدمات و کارکردهای

کتابدار بالینی می‌توان موانع اجرای طرح کتابداری بالینی را برطرف نمود. زیر ساخت‌های لازم برای اجرای طرح کتابدار بالینی شامل زیرساخت‌های مالی، علمی-آموزشی، فرهنگی، مدیریتی و زیرساخت‌های فیزیکی می‌باشد.

کلمات کلیدی: کتابدار بالینی، کتابداری پزشکی، کتابدار بیمارستانی، پزشکی مبتنی بر شواهد، استان کرمان

Abstract

Background and Objective: Timely access to medical information, prevents mistakes and promotes healthcare services. Clinical librarians play an important role in this field by having their own knowledge and skills in identifying, searching, selecting and evaluating medical information sources. For this reason, clinical librarians have been seen as a part of the health system in many countries from a long time ago. Also clinical librarianship is a part of evidence-based medicine. But their position in Iranian hospitals seems to be neglected. The purpose of this research was to investigate the challenges of implementing the clinical librarianship project in Kerman province and providing a strategic guide.

Methodology: This study was carried out qualitatively through content analysis. The participants included a number of medical doctors, medical librarians and hospital managers. The sampling was purposeful and the semi-structured interviews were used to collect the data. Then the data was analyzed with One Note 2010 in three steps: open coding, axial coding and selective coding.

Results: The results showed that the clinical librarian does not have an appropriate position and is limited to the library. According to the respondents, the clinical librarian should be a sponsor, organizer and information consultant. The barriers mentioned about their presence in the medical treatment team included lack of information and skills, lack of knowledge about clinical librarian services, mental and psychological factors, educational weaknesses, lack of acceptance and social acceptability, lack of attention from the authorities and the cost of clinical librarian services. Improving the academic and practical skills of librarians, optimizing management and planning, providing facilities and informing about the services and functions of clinical librarians can eliminate the obstacles for implementing the clinical librarianship project, and provide the necessary infrastructure for implementing the clinical librarian plan, including financial infrastructure, scientific and educational infrastructure, and cultural, administrative and physical infrastructure.

Conclusion: In order to properly implement the clinical librarian's plan in Iran, in addition to holding workshops and training courses and familiarising physicians and students with clinical librarianship guidelines, there should be sufficient funds and facilities to provide infrastructure for the implementation of the clinical librarianship projects in the nation's hospitals.

Key words: Clinical librarian, medical librarianship, hospital librarian, evidence based medicine, Kerman province

**Kerman University
of Medical Sciences**

Faculty of Management and Information

In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree (MSc)

Title

**Challenges in implementing the Clinical Librarian Plan and
Offering a solution at Kerman**

By

Shima Fakhrabadi

Supervisor

Dr.Fatemeh Motamedi

Advisor

Dr.Narges Khanjani

Date(**Jun, 2018**)

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
تخصصیات تکمیلی دانشگاه

بسمه تعالی

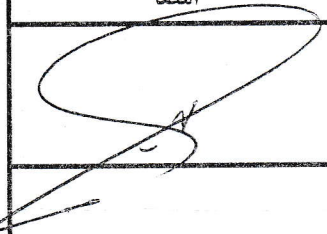
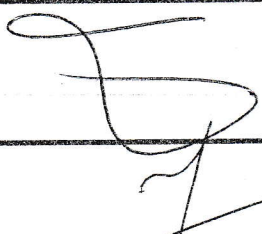
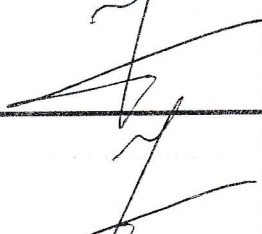
صورتجلسه دفاع از پایان نامه

تاریخ ۱۳۹۰/۰۴/۰۹

شماره ۱۰۷۲۹۶۵۹

پیوست.....:

جلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی خانم شیما فخر آبادی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان تحت عنوان: بررسی چالش های اجرایی شدن طرح کتابداری بالینی در استان کرمان و ارائه راهکار ساعت ۱۲ روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۰۹ یا حضور اعضای محترم هیات داوران متشکل از:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضا
الف: استاد(ان) راهنما	خانم دکتر معتمدی	
ب: استاد(ان) مشاور	خانم دکتر خانجانی	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	آقای دکتر اعظمی	
د: عضو هیات داوران (خارجی)	خانم دکتر شجاعی	
ه: نماینده تحصیلات تکمیلی	خانم دکتر شجاعی	

مورد تأیید و ضمن ارزیابی به شرح پیوست با درجه عالی و نمره ۱۸/۷۶ مورد تأیید قرار گرفت.

